

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА СПІЛКА ГЕРМАНІСТІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ
АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ГЕРМАНІСТІВ
КІРОВОГРАДСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Серія:
Філологічні науки
(мовознавство)

Випуск 104 (2)

Кіровоград – 2012

ББК 81.07

УДК 81.25

Наукові записки. – Випуск 104 (2). – Серія: Філологічні науки (мовознавство):
У 2 ч. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2012. – 512 с.

ISBN 966-8089-24-3

До наукових записок увійшли статті, присвячені дослідженню актуальних питань різних галузей сучасного мовознавства – соціолінгвістичні аспекти, взаємодія та контактування мов, дослідження мовних картин світу, методичні аспекти фахової підготовки сучасного вчителя іноземних мов і перекладача.

Збірник розрахований на наукових працівників, викладачів, студентів філологічних факультетів, а також учителів-словесників.

Друкується за ухвалою вченої ради Кіровоградського державного педагогічного
університету імені Володимира Винниченка
(*протокол № 7 від 27.02.2012 року*).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

1. Олег Семенюк	– доктор філологічних наук, професор (відповідальний редактор).
2. Григорій Клочек	– доктор філологічних наук, професор.
3. Болеслав Кучинський	– кандидат філологічних наук, професор.
4. Василь Лучик	– доктор філологічних наук, професор.
5. Володимир Манакін	– доктор філологічних наук, професор.
6. Василь Марко	– доктор філологічних наук, професор.
7. Володимир Панченко	– доктор філологічних наук, професор.
8. Валентина Паращук	– кандидат філологічних наук, професор.
9. Василь Ожоган	– доктор філологічних наук, професор.
10. Олег Поляруш	– кандидат філологічних наук, професор.
11. Олена Семенець	– доктор філологічних наук, професор.
12. Олександр Білоус	– кандидат філологічних наук, професор. (відповідальний за випуск).

ISBN 966-8089-24-3

Статті подано у авторській редакції.

**© Кіровоградський державний педагогічний
університет імені Володимира Винниченка,
2012**

ПОЛЬОВА СТРАТИФІКАЦІЯ ВЕРБАЛІЗОВАНИХ КОНЦЕПТІВ «УСПІХ» І «SUCCESS» (НА МАТЕРІАЛІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АМЕРИКАНСЬКОЇ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ)

Віра КАЛІНІЧЕНКО (Кіровоград, Україна)

У статті розглядається методологічна специфіка виконання польової стратифікації концепту й подаються результати дослідження змістової організації вербалізованих концептів «УСПІХ» і «SUCCESS» в епідигматичній площині, виокремлюються ядерні та периферійні когнітивні ознаки студійованих концептів в українській та американській мовній свідомості, які фіксуються сучасною літературною думкою обох комунікативних спільнот. У даній науковій розвідці також здійснюється моделювання графічної форми репрезентації змісту концептів «УСПІХ» і «SUCCESS» у вигляді польової структури.

Ключові слова: концепт, когнітивна ознака, макроструктура, польова стратифікація, змістова організація, епідигматичний рівень, ядро, периферія.

In the article the methodological specifics of performance of the field stratification of the concept is observed, and the results of research of the content organization of the verbalized concepts of «УСПІХ» and «SUCCESS» within the epideigmatic plane are given. The identification of the nuclear and the peripheric cognitive signs of the concepts under consideration in the Ukrainian and American linguistic conscience, reflected in the contemporary literary thought of both language communities, is provided. Also the graphic models of the content representation of the concepts of «УСПІХ» and «SUCCESS» in terms of their field structure are also proposed.

Key words: concept, cognitive sign, macrostructure, field stratification, content organization, epideigmatic level, nucleus, periphery.

Студіювання структурної організації та змістового наповнення концептуалізованих явищ дійсності у лінгвокогнітивній площині з метою з'ясування специфіки їхньої об'єктивації в мовній і когнітивній свідомості представників різноманітних комунікативних спільнот з опорою на низку методик опрацювання емпіричного матеріалу, в якому реалізується вербальне втілення цих явищ, залишається досить актуальним у наш час (грунтовними є праці М.Ф. Алефіренка, А.П. Бабушкіна, М.М. Болдирева, І.О. Голубовської, О.О. Залевської, Дж. Лакоффа, Р. Джекендоффа, В.І. Карасика, А.В. Кравченка, В.В. Красних, О.С. Кубрякової, В.М. Манакіна, М.В. Піменової, З.Д. Попової, А.М. Приходька, О.О. Селіванової, Г.Г. Слишкіна, Ю.С. Степанова, Й.А. Стерніна, Є.Ф. Тарасова, Н.В. Уфимцевої та ін.).

Метою цієї наукової розвідки є з'ясування методологічної специфіки виконання польової стратифікації концепту та викладення результатів студіювання змістового наповнення концептів УСПІХ і SUCCESS в термінах ядра і периферії в епідигматичному контексті на матеріалі сучасної української та американської літератури з презентацією графічних моделей польової структури зіставлюваних концептів.

У нашому дослідженні змістового наповнення концептів (надалі – кк.) УСПІХ і SUCCESS ми спираємося на методику вивчення концепту З.Д. Попової та Й.А. Стерніна [3: 104-115; 3: 159-165; 3: 186-193; 3: 214-218] з урахуванням позиції А.М. Приходька щодо рівневого розгляду об'єктивації концептуалізованих феноменів дійсності [5: 122].

Ключовими формантами як структурної, так і змістової складових зіставлюваних концептів виступають когнітивні ознаки (надалі – КО) – окремі ознаки концептуалізованого фрагменту успіху в межах об'єктивної або суб'єктивної дійсності, диференційовано відбиті в їхньому змісті, що утворюються за логіко-семантичним принципом шляхом узагальнення семантики апеллятивів, які об'єктивують конкретну КО [3: 128].

Ті чи інші КО кк. УСПІХ і SUCCESS в структурній площині концепту в складі кожного конституенту розмежовуються за тематичним принципом, а в змістовій площині – за ступенем яскравості, який детермінується показником відносної кількості компонентів КО, фіксуючи конкретну КО за конкретною складовою польової організації концепту (ядерною або однією з периферійних зон) [4: 17].

За А.М. Приходьком, в залежності від специфіки емпіричного матеріалу, в якому концепт вербально об'єктивується, його дослідження може здійснюватися на трьох рівнях: парадигматичному (за рахунок лексикографічного матеріалу), синтагматичному (за даними психолінгвістичних експериментів) та епідигматичному (на матеріалі тексту, дискурсу) [5:

122]. Лексичні й фразеологічні апелювати концепту, його асоціативні експлікатори й текстові фрагменти, в яких відбувається мовне втілення концептуалізованого явища, виступають конститuentами його номінативного поля, дослідження якого здійснюється, відповідно до методики З.Д. Попової та Й.А. Стерніна, у два наступних етапи:

1) описання *макроструктури* концепту (віднесення виявлених КО до чуттєво-образного, інформаційного компонентів та інтерпретаційного поля й з'ясування їхнього співвідношення в структурі концепту) [3: 21; 4: 17];

2) описання *польової стратифікації* концепту (експлікація та аналіз КО, що складають ядро, ближню, дальню й крайню периферію концепту. Розподіл КО за ядерною і периферійною зонами відбувається за ступенем яскравості КО (показника відносної кількості апелювативних одиниць, що утворюють конкретну КО) [3: 233-234]. Здійснюється моделювання графічної форми репрезентації змісту концепту у вигляді польової структури (Див. Рис. 1. і Рис. 2.).

Як вже було попередньо зазначено, в епідигматичній площині концепт може об'єктивуватися на рівні тексту, у нашому випадку – на рівні його вербалізації в сучасних українських та американських літературно-художніх творах 1990-2011 рр. Варто зауважити, що дослідження актуалізованих у художніх текстах кк. УСПИХ і SUCCESS уможливило краще розуміння ментальної сфери вітчизняних та американських письменників, визначення специфіки об'єктивації явища успіху в їхній індивідуальній мовній свідомості, що в свою чергу віддзеркалює особливості концептуалізації феномену успіху на рівні національної мовної свідомості, оскільки літератори, митці тощо виступають носіями конкретної лінгвоментальності, певних етнокультурних установок і світоглядних орієнтирів, оцінок, еталонів і стереотипів [1: 151].

Для описання та аналізу змісту зіставлюваних концептів ми відібрали 257 (100 %) ілюстративних одиниць, у яких вербалізується к. УСПИХ, і 257 (100 %) текстових фрагментів літературної об'єктивації к. SUCCESS.

Думки щодо структурної організації змістового наповнення концепту різняться у мовознавчих колах [цит. за 7: 7-9; 6: 25; 2: 8]. У нашій науковій розвідці, знову ж таки, дотримуємося позиції З.Д. Попової та Й.А. Стерніна, відповідно до якої, віднесення тієї чи іншої КО досліджуваного концепту до певної польової зони залежить від яскравості конкретної КО, що визначає її актуальність для свідомості та не залежить від жодної з макрокомпонентних складових концепту, до якої ця ознака належить [3: 162]. Зазначимо, що польове описання змісту концепту не обов'язково повинно співпадати з його макроструктурою, оскільки ядерними (профілюючими) ознаками можуть бути конститuentи усіх трьох макрокомпонентів – як перцептивно-образної складової, так й інформаційної або інтерпретаційної складових концептів, відповідно КО наведених макрокомпонентів можуть бути віднесеними і до ближньої, і до дальньої, і до крайньої периферії в плані змісту концепту.

Отже, у результаті процедури когнітивної інтерпретації вибраних прикладів, ми отримали низку КО, ранжування яких за ступенем яскравості дозволило нам здійснити польову стратифікацію кк. УСПИХ і SUCCESS в термінах ядра, ближньої, дальньої і крайньої периферії.

ЯДРО к. УСПИХ становить 28,4 %, маючи в своєму складі 8 найбільш кількісно представлених в його макроструктурі КО: *УСПИХ репрезентується в навчанні* 16; *УСПИХ репрезентується в професійній діяльності* 10; *Чужий УСПИХ викликає негативне ставлення* 8; *УСПИХ репрезентується в бізнесі* 9; *УСПИХ колосальний* 8; *УСПИХ репрезентується в стосунках з протилежною статтю* 7; *УСПИХ приносить радість* 7; *В УСПИХУ не сумніваються* 7.

БЛИЖНЯ ПЕРИФЕРІЯ к. УСПИХ утворюється за рахунок наступних 8 КО, відносний сумарний показник яких дорівнює 15,56 %: *На УСПИХ не сподіваються* 5; *УСПИХ об'єктивується в руках* 5; *УСПИХ об'єктивується в медичній сфері* 5; *УСПИХ репрезентують часові проміжки* 5; *УСПИХ об'єктивується в міміці* 5; *УСПИХ шалений* 5; *За УСПИХ виголошують тости* 5; *УСПИХ підбадьорює* 5.

ДАЛЬНЮ ПЕРИФЕРІЮ досліджуваного концепту формують 14 КО, а відносний показник її наповнення становить 19,07 %, утворюючись за допомогою таких КО: *УСПИХ відбивається в погляді* 4; *УСПИХ об'єктивується в кінематографії* 4; *УСПИХ об'єктивується в спорті* 4; *УСПИХ відбивається в голосі* 4; *УСПИХ репрезентується в літературі* 4; *УСПИХ актуалізується в числах* 4; *УСПИХ об'єктивується в любовній сфері* 4; *УСПИХ викликає ненависть* 3; *В УСПИХ не вірять* 3; *УСПИХ репрезентується в бійках* 3; *УСПИХ об'єктивується в зовнішності* 3; *Об'єктивацією УСПИХУ є життя* 3; *УСПИХ об'єктивується в наявності роботи* 3; *УСПИХ змінний* 3.

Формування змісту **КРАЙНЬОЇ ПЕРИФЕРІЇ** к. УСПИХ здійснюється за рахунок 74 КО, переважна більшість яких є одиничними, й складає 36,97 % у структурі польової організації досліджуваного концепту: *Успішна людина зневажає невдачу* 2; *Запорукою УСПИХУ є простота* 2; *УСПИХУ бажать* 2; *УСПИХ дивує* 2; *УСПИХ відносний* 2; *УСПИХ об'єктивується в стосунках з владою* 2; *УСПИХ актуалізує сміх* 2; *УСПИХ репрезентується в інтимних стосунках* 2; *УСПИХОМ цікавляться* 2; *УСПИХ актуалізується через мету* 2; *УСПИХ закріплюють* 2; *УСПИХ не триває довго* 2; *УСПИХУ передують кропітка праця* 2; *Для УСПИХУ недостатньо фізичної сили* 2; *УСПИХ віртуальний* 2; *УСПИХ об'єктивується в жартах* 2; *УСПИХ має запах* 2; *УСПИХ властивий людині* 2; *Втіленням УСПИХУ є людина* 2; *Жінкам подобаються УСПИШНІ чоловіки* 2; *УСПИХ об'єктивується в Помаранчевій Революції* 2; *УСПИХ об'єктивується в спробах самогубства* 1; *УСПИХ є об'єктом психологічних студій* 1; *УСПИХ властивий мешканцям столиці* 1; *УСПИХ об'єктивується в шлюбній сфері* 1; *УСПИХ рятує* 1; *УСПИХ не рятує* 1; *Про УСПИХ мріють* 1; *УСПИХ святкують* 1; *УСПИХ гарантується* 1; *УСПИХ реалізується у відповідності суспільним стандартам* 1; *Слід готуватися до досягнення УСПИХУ заздалегідь* 1; *Для УСПИХУ необхідна підтримка долі* 1; *Для досягнення УСПИХУ потрібно відкинути ілюзії* 1; *УСПИХ слід сприймати спокійно* 1; *УСПИХ потрібно цінувати* 1; *УСПИХ слід визнавати* 1; *Не слід хвалитися УСПИХАМИ через мінливість фортуни* 1; *УСПИХ утілюється в освітній установі* 1; *УСПИХ об'єктивується в боротьбі* 1; *УСПИХ засвідчується документально* 1; *УСПИХ реалізується в проведенні експериментів* 1; *Про УСПИХ брешуть* 1; *УСПИХ несподіваний* 1; *УСПИХ актуалізується в звуках* 1; *УСПИХ репрезентується в технічній сфері* 1; *УСПИХ об'єктивується в сфері шоу-бізнесу* 1; *Досягненню УСПИХУ сприяє талант* 1; *Заради УСПИХУ жінки готові на жертви* 1; *Чоловіки присвячують свій УСПИХ матерям* 1; *Без УСПИХУ життя втрачає сенс* 1; *Запорукою УСПИХУ є раптовість* 1; *Запорукою УСПИХУ є наполегливість* 1; *Запорукою УСПИХУ є чіткість* 1; *3 УСПИХОМ приходить і лихо* 1; *Людина є заручником УСПИХУ* 1; *За УСПИХ одних людей розплачуються інші* 1; *3 УСПИХОМ приходить наркотична залежність* 1; *УСПИХ пов'язаний з національною приналежністю* 1; *УСПИХ – це наявність житла* 1; *УСПИХУ не приносять певні речі* 1; *УСПИХ робить людину егоцентричною* 1; *УСПИХ марний* 1; *УСПИХ властивий заздрісним людям* 1; *УСПИХ скандальний* 1; *Особистий УСПИХ важливіший за сімейне щастя* 1; *УСПИХ частковий* 1; *УСПИХ безглуздий* 1; *УСПИХ абсолютний* 1; *УСПИХ легкий* 1; *УСПИХ уподібнюється до лавини* 1; *Етапи досягнення УСПИХУ уподібнюється до сходів* 1; *Початок УСПИХУ уподібнюється до порогу* 1; *УСПИХ тане* 1.

Графічну модель представлення польової стратифікації к. УСПИХ на матеріалі текстів сучасної української художньої літератури подано на рисунку 1.

У свою чергу **ЯДРО** к. SUCCESS за результатами когнітивної інтерпретації текстових фрагментів з творів сучасної американської художньої літератури, у яких здійснюється його вербальна об'єктивація, наповнюється за рахунок наступних 6 найбільш яскравих у макроструктурі цього концепту КО, становлячи 19,07 %: *SUCCESS is represented in time units* 10; *SUCCESS is realized within profession* 9; *SUCCESS is realized within business* 8; *One's SUCCESS makes others jealous* 8; *One is dressed up for SUCCESS* 7; *SUCCESS is limited* 7.

Формування **БЛИЖНЬОЇ ПЕРИФЕРІЇ** досліджуваного концепту відбувається з урахуванням наступних 5 КО, що в цілому складають 10,5 % від загальної кількості усіх КО, що є задіяними при виконанні польової стратифікації к. SUCCESS: *SUCCESS is marginal* 6; *SUCCESS is enormous* 6; *One is confident of SUCCESS* 5; *SUCCESS is personified in human* 5; *SUCCESS is temporary* 5.

Більш істотною за показником відносної кількості КО, що утворюють польові шари студійованого концепту, є **ДАЛЬНЯ ПЕРИФЕРІЯ**, яка становить 34,24 %, містячи 24 КО: *SUCCESS is the matter of luck 4; SUCCESS is reflected in one's look 4; SUCCESS is represented in medicine 4; SUCCESS gives satisfaction 4; SUCCESS is impressive 4; SUCCESS is brilliant 4; SUCCESS is reflected in one's voice 4; SUCCESS is celebrated 4; They drink a toast to one's SUCCESS 4; The way to SUCCESS is likened to stairs 3; SUCCESS demands hard work 3; SUCCESS is determined by destiny 3; One hopes for SUCCESS 3; SUCCESS is prayed for 3; SUCCESS is ensured 3; SUCCESS is represented in life itself 3; SUCCESS is howling 3; One is proud of SUCCESS 3; SUCCESS is fearful 3; SUCCESS is doubtful 3; SUCCESS makes one flushed 3; SUCCESS is showy 3; SUCCESS gives enjoyment 3; One's SUCCESS is hated by others 3; SUCCESS is booming 3; SUCCESS is complete 3.*

Наступні 71 КО, що так само, як і в площині відповідної зони к. УСПИХ, є переважно одиничними, здійснюють наповнення **КРАЙНЬОЇ ПЕРИФЕРІЇ** к. SUCCESS, становлячи 36,19 %: *SUCCESS is obscene 2; SUCCESS is surprised at 2; SUCCESS does not need talent 2; SUCCESS is reflected in one's gestures 2; SUCCESS is realized within joke 2; One depends on SUCCESS 2; SUCCESS is represented in studying 2; SUCCESS breeds the need for greater success 2; SUCCESS is personal 2; SUCCESS is realized within work 2; SUCCESS encourages 2; One is drunk with SUCCESS 2; SUCCESS breeds success 2; SUCCESS is doubtless 2; SUCCESS is little 2; SUCCESS is remarkable 2; SUCCESS is cheap 2; SUCCESS makes one embarrassed 2; SUCCESS is heady 2; One is interested in SUCCESS 2; SUCCESS is revenge 2; SUCCESS is indicated by clothing 2; One is praised for his SUCCESS 1; SUCCESS reeks 1; SUCCESS has its perfume 1; SUCCESS is changeable 1; One's desire of SUCCESS is laughed at 1; SUCCESS multiplies 1; SUCCESS is inevitable 1; SUCCESS is stimulus to progress 1; One's SUCCESS is rumored about 1; One dreams about SUCCESS 1; SUCCESSFUL person is to help others to succeed 1; To succeed one must visualize SUCCESS 1; The symbol of SUCCESS is Wall Street 1; SUCCESS depends on skin color 1; SUCCESS must be an aim 1; SUCCESS is realized within relationships with opposite sex 1; SUCCESS is thought over 1; SUCCESS is realized within interpersonal relationships 1; The key to SUCCESS is seriousness 1; SUCCESS is realized within family sphere 1; Men regard women's SUCCESS as boasting 1; SUCCESS demands courage 1; One has foreboding of SUCCESS 1; Certain place makes one SUCCESSFUL 1; SUCCESS is wished 1; SUCCESS makes one selfish 1; SUCCESS is relative 1; SUCCESS is devilish 1; SUCCESS is realized within America itself 1; SUCCESS is criticized 1; SUCCESS is bitter 1; SUCCESS is comic 1; SUCCESS is tremendous 1; SUCCESS is silly 1; SUCCESS makes one arrogant 1; SUCCESS brings joy 1; SUCCESS is significant 1; SUCCESS is ironic 1; SUCCESS makes one flabby 1; SUCCESS is outward 1; SUCCESS makes one magnificent 1; SUCCESS is legitimate 1; SUCCESS is reflected in hug 1; SUCCESS is personified in life 1; SUCCESS tastes like wine 1; SUCCESS has its gate 1; SUCCESS has its smile 1; SUCCESS has its door 1; SUCCESS has its aura 1.*

На рисунку 2 представлено графічну модель польової стратифікації к. SUCCESS на матеріалі даних, одержаних в результаті опрацювання сучасних американських літературно-художніх творів.

Дозволений обсяг публікації не є достатнім для здійснення в рамках цієї наукової розвідки повноцінного зіставного описання та аналізу змістового наповнення кк. УСПИХ і SUCCESS, тому в статті викладено лише результати проведеної нами польової стратифікації зазначених концептуалізованих явищ.

Тим не менш, стисло прокоментуємо одержані результати. Специфіка ядерної репрезентації кк. УСПИХ і SUCCESS, виявлена на емпіричному матеріалі сучасної художньої літератури української та американської лінгвоспільнот, загалом свідчить про однозначну кількісну перевагу інтерпретаційних КО у складі ядерних шарів цих концептів, що підкреслює значущість КО, які відбивають ставлення мовних спільнот до явища успіху на рівні різноманітних вивідних знань про їхні риси, властивості й специфіку функціонування, одержаних з індивідуального та колективного досвіду українців та американців.

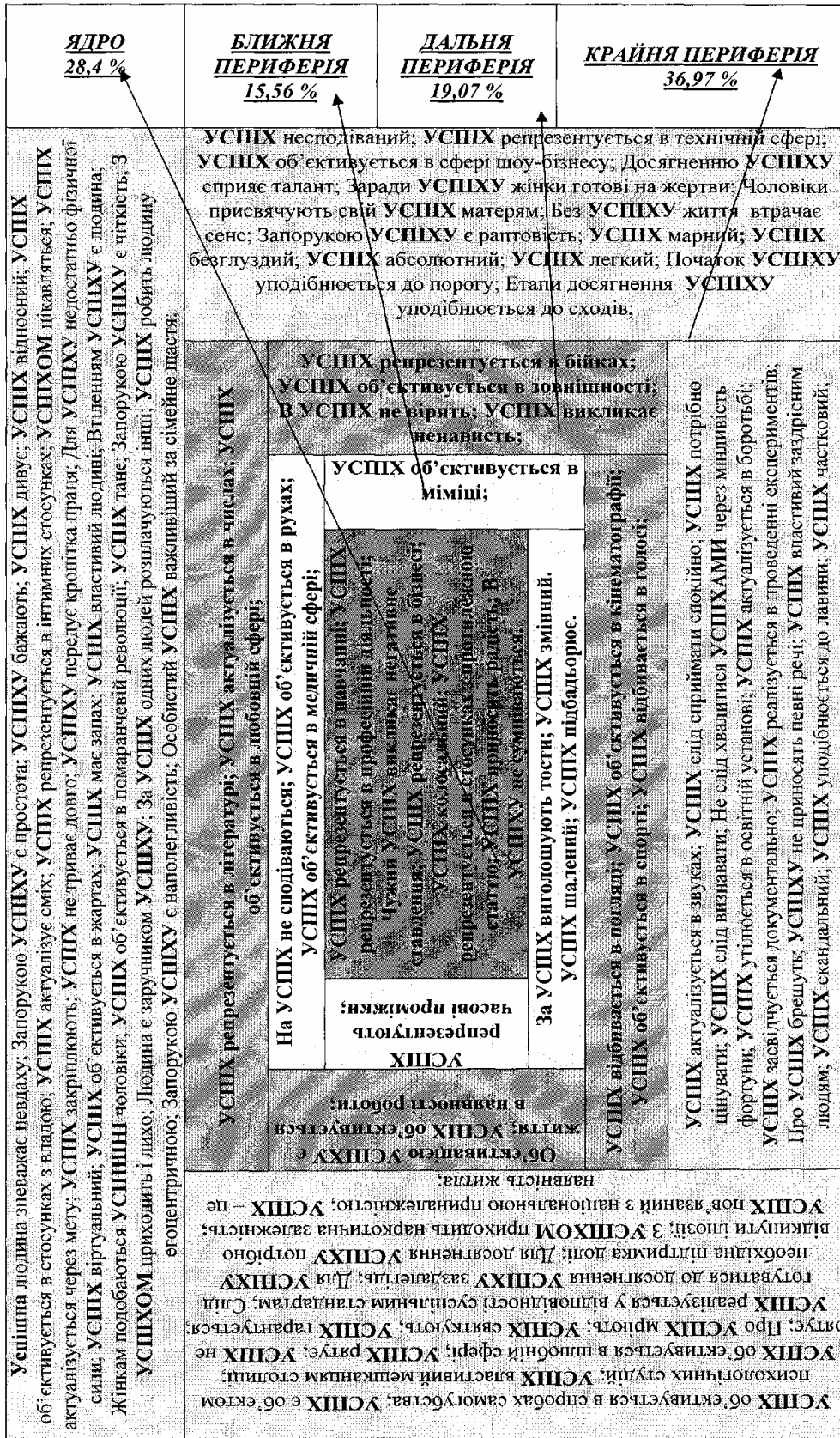

Рис. 1. Графічна презентація польової структури концепту УСПХ на матеріалі сучасної української художньої літератури

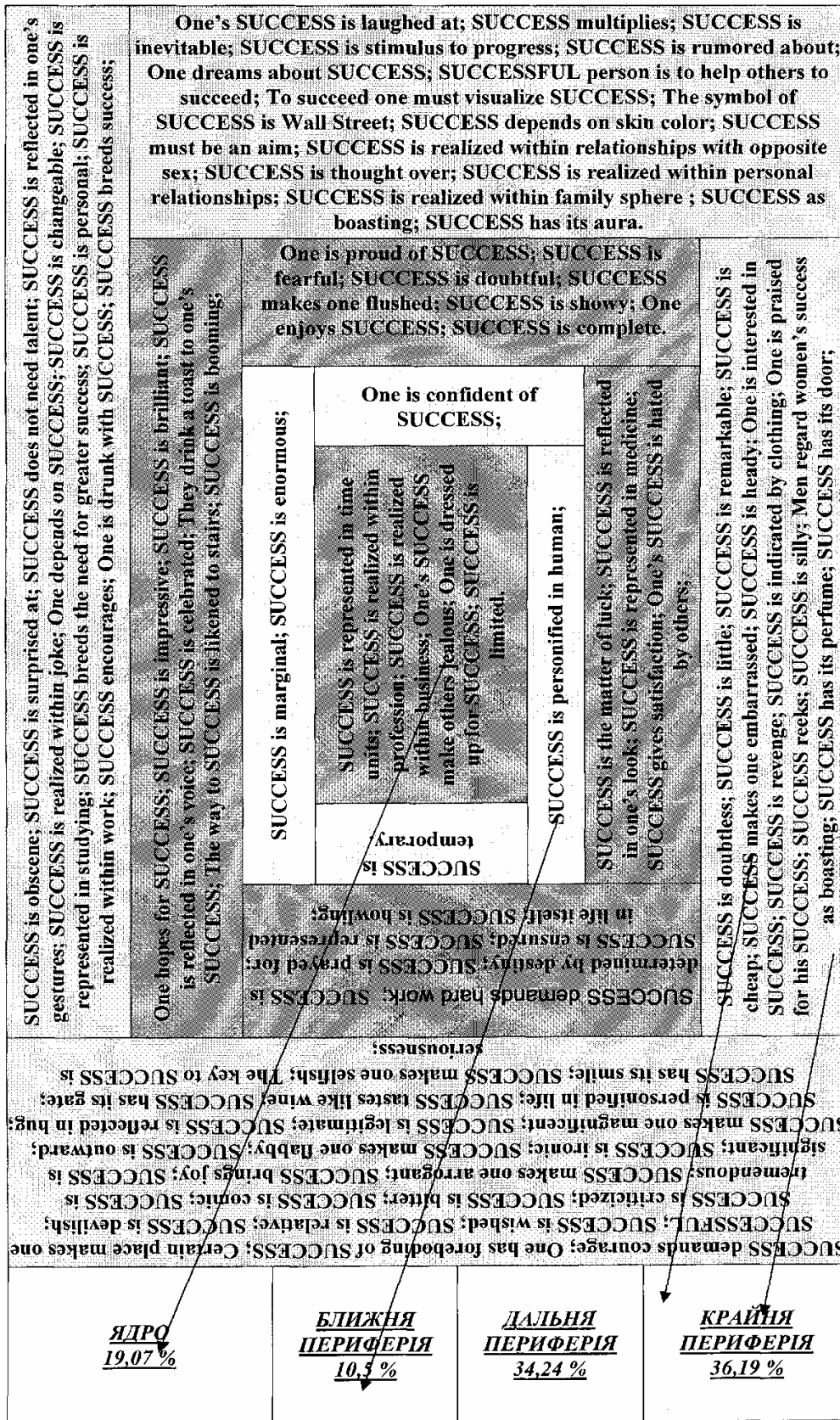

Рис. 2. Графічна презентація польової структури концепту SUCCESS на матеріалі сучасної американської художньої літератури

Домінування в ядерних шарах зіставлених концептів КО, що належать до інтерпретаційної складової макроструктурної організації кк. УСПИХ і SUCCESS, дає підстави наголосити на відносно великому віці цих концептів, на їхній відносній архаїчності та достатньо тривалому процесі концептуалізації явища успіху свідомістю представників української та американської мовної культури.

Подібні ознаки концептів віддзеркалені в джерелах їхньої мовної репрезентації і можуть бути зумовленими національно-культурним контекстом. КО інтерпретаційного типу у складі ядер обох концептів мають енциклопедичний характер (*УСПИХ репрезентується в навчанні* 16; *УСПИХ репрезентується в професійній діяльності* 10; *УСПИХ репрезентується в бізнесі* 9 та ін. / *SUCCESS is represented in time units* 10; *SUCCESS is realized within profession* 9; *SUCCESS is realized within business* 8 та ін.) та емотивно-оцінну спрямованість (*Чужий УСПИХ викликає негативне ставлення* 8; *УСПИХ колосальний* 8; *УСПИХ приносить радість* 7; *В УСПИХУ не сумніваються* 7 / *One's SUCCESS makes others jealous* 8; *SUCCESS is limited* 7). Зауважимо, що в ядерних зонах як к. УСПИХ, так і к. SUCCESS кількісно домінують КО, що належать до енциклопедичної складової інтерпретаційного поля макроструктури досліджуваних концептів, тоді як зміст периферійних зон кк. УСПИХ і SUCCESS кількісно представлений відносно рівномірно і містить КО, що належать до перцептивно-когнітивної (*УСПИХ відбивається в погляді* 4; *УСПИХ має запах* 2 та ін. / *SUCCESS is reflected in one's voice* 4; *The way to UCCCESS is likened to stairs* 3 та ін.) та інтерпретаційної складових макроструктурної організації зіставлених концептів, яким властивий енциклопедичний (*УСПИХ об'єктивується в шлюбній сфері* 1 та ін. / *SUCCESS is realized within family sphere* 1 та ін.), утилітарний (*УСПИХ підбадьорює* 5 та ін. / *SUCCESS encourages* 2 та ін.), емотивно-оцінний (*УСПИХ відносний* 2 та ін. / *SUCCESS is relative* 1 та ін.), соціально-культурний (*УСПИХ об'єктивується в Помаранчевій Революції* 2 та ін. / *SUCCESS is realized within America itself* 1 та ін.) тощо характер. Додамо, що периферійна частина змістової організації к. SUCCESS за відносним сукупним показником кількісного наповнення своїх підскладових (ближньої, дальньої й крайньої периферії) становить 80,93 % на противагу відносним показникам наповнення КО аналогічної периферійної площини к. УСПИХ (71,6 %), демонструючи, тим самим, кількісну перевагу над останнім, що може свідчити, знову ж таки, про відносно більшу архаїчність к. SUCCESS і більш розгалужену семантичну та контекстуальну систему його ключового слова-імені.

Загалом же, значна очевидна кількісна перевага периферійних зон зіставлених концептів над ядерними дає підстави зробити висновок про відсутність стереотипності в розумінні, сприйнятті та осмисленні феномену успіху носіями української та американської мовної свідомості, на користь чого свідчить і факт наявності в складі крайньої периферії обох концептів величезної кількості одиничних КО, що дозволяють також зауважити про яскравий індивідуальний характер концептуалізації явища успіху українцями та американцями.

Отже, у цьому дослідженні ми розглянули особливості методології виконання польової стратифікації концепту й запропонували один з можливих варіантів формування та організації змістового наповнення кк. УСПИХ і SUCCESS в термінах ядра і периферії на матеріалі їхньої вербалізації в текстах сучасної української та американської художньої літератури.

Перспективними є подальші студії кк. УСПИХ і SUCCESS, зокрема, в контексті їхньої мовної об'єктивації у межах бінарної опозиції з антиконцептами НЕВДАЧА та FAILURE із детальним розглядом і контрастивним аналізом їхніх змістової та макроструктурної організації не лише в епідигматичній, а й у синтагматичній площині, на матеріалі даних психолінгвістичних експериментів за участі носіїв української, американської та інших комунікативних культур.

БІБЛОГРАФІЯ

1. Коцюба О.П. Вербалізація концепту FAUNA у малій прозі Йозефа Рота / О.П. Коцюба // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка : Зб. Наук. праць. – Житомир : Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2011. – № 58. – С. 151-155.

2. Пасічник Г.П. Лексико-семантичні та структурні особливості тематично-описового дискурсу «природа» у творах англійських письменників 19-поч. 20 ст. : автореф. дис.... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови» / Г.П. Пасічник. – Львів, 2005. – 21 с.
3. Попова З.Д. Когнитивная лингвистика / З.Д. Попова, И.А. Стернин. – М.: АСТ : Восток-Запад, 2007. – 314 с.
4. Попова З.Д. Понятие «концепт» в лингвистических исследованиях / З.Д. Попова, И.А. Стернин. – Воронеж : Изд-во Воронежского государственного университета, 1999. – 30 с.
5. Приходько А.М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсивній парадигмі лінгвістики / А.М. Приходько. – Запоріжжя : Прем'єр, 2008. – 332 с.
6. Постовалова А.А. Концепт «природа» в системе языковой образности поэзии Н. Рубцова : автореф. дисс.... канд. филол. наук : спец. 10.02.01 «Русский язык» / А.А. Постовалова. – Тамбов, 2009. – 27 с.
7. Рогальська І.І. Флористичні концепти української мовно-художньої картини світу (на матеріалі поетичного мовлення ХХ століття) : автореф. дис.... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Російська мова» / І.І. Рогальська. – Одеса, 2008. – 18 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Віра Калініченко – асистент кафедри міжнародної економіки Кіровоградського національного технічного університету.
Наукові інтереси: когнітивна лінгвістика, психолінгвістика, лінгвокультурологія.

ХАРАКТЕРИСТИКА КОНЦЕПТУ «MANAGER» ЯК УСПІШНОГО СУБ'ЄКТА В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Ольга КАЧМАР (Ужгород, Україна)

Статтю присвячено розгляду основних ділових характеристик суб'єкта управлінської діяльності як структурних ознак концепту «manager». Головну увагу зосереджено на аналізі ціннісного аспекту виявлених рис.

Ключові слова: концепт, менеджер, менеджмент, дефініція, управлінська діяльність, ділові характеристики, лінгвокультура.

The article deals with the description of the main business characteristics of a representative of administrative activity as basic constituents of the concept "manager". A great deal of attention is paid to the evaluative aspect of it.

Keywords: concept, manager, management, definition, managerial activity, business characteristics, linguoculture.

На сучасному етапі лінгвістичних досліджень центрального носія концепту «manager» побутує загальна думка про керівника як індивідуальність, що має авторитетний вплив на весь колектив: підпорядкована йому організація, незалежно від того, велика вона чи мала, переймає стиль роботи начальника та є вираженням його особистості [1, 9, 10, 13]. Однак серед учених і практиків дотепер немає єдиного погляду на те, яким набором концептуальних ознак має бути наділений у свідомості людей успішний управлінець. Тому вивчення ділових характеристик менеджера передбачає комплексне розуміння їх особливостей, які зберігаються у свідомості, детермінуються культурою та опредметнюються у мові, що уможливується лінгвокультурним підходом до дослідження концепту «manager» [4: 41].

Дослідження особливостей комунікативної діяльності менеджера здійснювалися у культурологічному напрямі [6], комунікативному [2] та прагматичному [3], а соціокультурна характеристика ділових якостей американського керівника ґрунтовно висвітлена американськими авторами [8, 9, 10, 11, 12, 13]. Проте відчувається потреба у комплексному висвітленні концептуальних ознак суб'єкта управлінської діяльності. Тому актуальність нашого дослідження зумовлена відсутністю лінгвокультурного підходу до вивчення концепту «manager».

Мета статті – проаналізувати та описати основні ділові риси суб'єкта управлінської діяльності, що є складниками концепту «manager» в американській лінгвокультурі.

Зазначена мета передбачає виконання таких завдань:

- Розкрити сутність та основні ознаки концепту «manager», здійснивши аналіз словникових дефініцій ключової лексики;
- Виявити конституенти та зміст концепту «manager» в американській лінгвокультурі шляхом застосування методів абстрагування та семантичного аналізу;
- на підставі отриманих результатів сформулювати основні характеристики успішного американського менеджера, які є складниками досліджуваного концепту.

Об'єктом дослідження є концепт «manager» як суб'єкт управлінської діяльності,

ЗМІСТ

СОЦІОЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ,

ВЗАЄМОДІЯ ТА КОНТАКТУВАННЯ МОВ	3
<i>Олег СЕМЕНЮК</i> . МОВА МІСТА: ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ ТА ЛІНГВІСТИЧНОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ.....	3
<i>Ольга ГВОЗДЯК</i> . SPRACHGEBRAUCH UND –KOMPETENZ BEI DEN DEUTSCHEN VON TRANSKARPATIEN.....	5
<i>Неонілла БАРАКАТОВА</i> . УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКА МІЖМОВНА ОМОНІМІЯ СЛУЖБОВИХ ЧАСТИН МОВИ.....	11
<i>Ірина БІЛЕЦЬКА</i> . ДВОМОВНА ОСВІТА У СЕРЕДНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ США: ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ.....	14
<i>Ольга КРОМБЕТ</i> . ВИДИ АДАПТАЦІЇ ЛЕКСИЧНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ У РОМАНСЬКОМУ МОВОЗНАВСТВІ.....	18
<i>Ольга КИРИЛЮК</i> . СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ ЗМІШУВАННЯ МОВНИХ КОДІВ (на матеріалі поетичних творів).....	23
<i>Ірина СКОРЕЙКО-СВІРСЬКА</i> . ВПЛИВ АНГЛОМОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ НА СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ У 18-19 СТОЛІТТЯХ.....	27
<i>Любов ШНУРОВСЬКА</i> . ІНШОМОВНА КОМПЕТЕНЦІЯ Й КОМУНІКАЦІЯ БІЛІНГВА.....	31
<i>Людмила ЗАКРЕНИЦЬКА</i> . СПОСОБИ ЗАПОЗИЧЕННЯ ІНШОМОВНИХ ФАХОВИХ НОМІНАТИВНИХ ОДИНИЦЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ ХРИСТІЯНСЬКО-БОГОСЛОВСЬКІЙ ТЕРМІНОСИСТЕМІ.....	34
<i>Тетяна АГІБАЛОВА</i> . ІНТРАЛІНГВАЛЬНА МОТИВАЦІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ.....	38
<i>Антоніна ДЕВІЦЬКА</i> . СПЕЦИФІКА СЛОВАЦЬКО-АНГЛІЙСЬКОГО БІЛІНГВІЗМУ У ПОЛІЕТНІЧНОМУ ПРОСТОРІ СЛОВАЧЧИНИ.....	41
<i>Севілія ІБРАГІМОВА</i> . МІЖВАРІАНТНІ ЗАПОЗИЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СФЕРИ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	45
<i>Катерина КОТЕЛЕВЕЦЬ</i> . ДЖЕРЕЛА ТА СПОСОБИ ПОПОВНЕННЯ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ СУЧАСНОГО МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ.....	49
<i>Татьяна ЛАНОВАЯ</i> . ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ЯЗЫКОВЫХ МИРОВ (на материале русского языка).....	52
<i>Ірина ЛУГОВСЬКА</i> . ОЗНАКИ ЛАТИНСЬКИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ.....	57
<i>Лидия МОСКАЛЕНКО</i> . ОТОБРАЖЕНИЕ ЛЕКСИЧЕСКИХ ОСОБЕННОСТЕЙ РУССКОГО ЯЗЫКА УКРАИНЫ В ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ТЕКСТАХ.....	62
<i>Юлія ОНУФРІЄВА</i> . АНГЛІЦИЗМИ В НІМЕЦЬКІЙ МОВІ: ЕТАПИ ВИКОРИСТАННЯ.....	66
<i>Юлія ПЕТРОВСЬКА</i> . СОЦІОЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ У МОВЛЕННІ НОСІЇВ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ НА ТЕРИТОРІЇ ПІВНІЧНОГО СХОДУ США.....	71
<i>Олена ПОПОВА</i> . ТЕОРЕТИКО-КВАЛІФІКАЦІЙНІ І КЛАСИФІКАЦІЙНІ РІВНІ СУЧАСНОЇ СОЦІОЛІНГВІСТИКИ: МАКРО- І МІКРОРІВНІ.....	76
<i>Йолиана СТРАШНЮК</i> . СПЕЦИФІКА РУССКОГО И УКРАИНСКОГО ЯЗЫКОВОГО СОЗНАНИЯ В АССОЦИАТИВНЫХ ПРОЭКЦИЯХ.....	79

КАРТНИНИ СВІТУ В АСПЕКТІ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ,

ЛІНГВОКОГНІТИВІСТИКИ ТА ЕТНОЛІНГВІСТИКИ	85
<i>Зоряна КОЦЮБА</i> . «ПРАВДА – НЕПРАВДА» VS «ДОБРО – ЗЛО»: ВІД ПРОТИСТАВЛЕННЯ ДО ОТОТОЖНЕННЯ (на матеріалі паремій слов'янських, германських і романських мов).....	85
<i>Володимир МАНАКІН, Наталія МАНАКІНА</i> . СТЕРЕОТИП «СВОГО» І «ЧУЖОГО» В УКРАЇНСЬКІЙ ТА ІНШИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ МОВАХ.....	90
<i>Олександр ОГУЙ</i> . ХРИСТІЯНСЬКА СИМВОЛІКА КОЛЬОРУ В СЕРЕДНЬОВІЧЧІ (на матеріалі пам'яток літератури і культури).....	96

<i>Катерина БОНДАРЕНКО. ЛІНГВОКУЛЬТУРНА СПЕЦИФІКА КОНЦЕПТУ " ДУРЕНЬ" В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ СМІХОВИХ МОВНИХ КАРТИНАХ СВІТУ (на матеріалі лексичного субстандарту).....</i>	101
<i>Lydia BONDARENKO. SCIENTIFIC WORLD VIEW IN TOM STOPPARD'S "ARCADIA": DETERMINISTIC CHAOS.....</i>	106
<i>Галина ГУБАРЕВА. ПРЕЦЕДЕНТНІ ВИСЛОВИ ЯК ЗАСІБ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ 'ДРУЖБА' В МОВІ ІНТЕРНЕТ-ФОРУМІВ.....</i>	110
<i>Надія ЄСИПЕНКО. АСОЦІАТИВНО-ВЕРБАЛЬНА СТРУКТУРА КОНЦЕПТУ.....</i>	113
<i>Вера ЕРМАКОВА. СТЕРЕОТИПИЗИРОВАННОЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЕ ОППОЗИЦИИ «СВОЙ-ЧУЖОЙ» В РУССКОЙ И АНГЛИЙСКОЙ ПАРЕМИЧЕСКИХ КАРТИНАХ МИРА.....</i>	117
<i>Надія ІВАНЕНКО. PHILOSOPHICAL ISSUES OF THE ABSTRACT CONCEPTS.....</i>	120
<i>Світлана ІГНАТЬЄВА. КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ ЧАСУ: ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ (НА МАТЕРІАЛІ „ЩОДЕННИКІВ” ОЛЕСЯ ГОНЧАРА).....</i>	123
<i>Ірина КАРАМИШЕВА. "СИНТАКСИЧНИЙ КОНЦЕПТ" ЯК TERTIUM COMPARATIONIS У КОНТРАСТИВНОМУ ВИВЧЕННІ СИНТАКСИЧНИХ СТРУКТУР.....</i>	127
<i>Наталя КУДРЯВЦЕВА. ЩО ТАКЕ КОГНІТИВНА ЛІНГВІСТИКА?.....</i>	133
<i>Світлана ЛАВРИНЕНКО. КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ МОВНИХ ЗНАКІВ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ У НАРОДНИХ БАЛАДАХ.....</i>	138
<i>Алла МІЩЕНКО. МУЛЬТИЛІНГВАЛЬНА ТЕХНІЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ТЕРМІНОЛОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....</i>	143
<i>Тетяна ПАВЛЮК. КОНЦЕПТ 'Я' У СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ПОЕТИЧНОМУ МОВЛЕННІ.....</i>	147
<i>Татьяна ПОДУФАЛОВА. ПОНЯТИЯ ГРАДАЦИИ И ГРАДУАЛЬНОСТИ В ЛИНГВОКОГНИТИВНОМ АСПЕКТЕ.....</i>	151
<i>Тетяна СЕМЕГИН. КОГНІТИВНО-СЕМАНТИЧНА СТРУКТУРА КОНЦЕПТУ.....</i>	156
<i>Алла СЕМЕНЧУК. АНГЛОМОВНА АКТУАЛІЗАЦІЯ ПІДСЛОТУ АРЕАЛ ФРЕЙМОВОЇ СТРУКТУРИ КОНЦЕПТУ ТЕРОРИЗМ.....</i>	159
<i>Тетяна СУКАЛЕНКО. ТИПІЗАЦІЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ ЯК ПРЕДМЕТ ЛІНГВІСТИЧНОГО ВИВЧЕННЯ.....</i>	164
<i>Аліна ЧЕРНОВА. КОНЦЕПТУАЛЬНА МЕТАФОРА ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ КОГНІТИВНОЇ ТЕОРІЇ МЕТАФОРИ.....</i>	167
<i>Ірина ЧЕРНИШЕНКО. СЕМАНТИЧНА СТРУКТУРА СЛІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ КОНЦЕПТУ ЧЕСНІСТЬ/ HONESTY (на матеріалі тлумачних словників).....</i>	170
<i>Марина ЯЦЕНКО. ЦІННОСТІ ТА НОРМИ У СТРУКТУРІ ЦІННІСНОГО СКЛАДНИКА КОНЦЕПТІВ МАСКУЛІННІСТЬ ТА ФЕМІНІННІСТЬ.....</i>	178
<i>Галина БЕНЬКЕВИЧ. КУЛЬТУРОТВОРЧИЙ ВИМІР ЛАТИНСЬКИХ ВИСЛОВІВ.....</i>	182
<i>Вікторія БОНДАРЕНКО. ОСОБЛИВОСТІ АРАБО-БЕРБЕРСЬКОЇ КУЛЬТУРНОЇ КАРТИНИ СВІТУ: КОНЦЕПЦІЯ ПИСЬМА У ФРАНКОМОВНОМУ МАГРИБСЬКОМУ РОМАНІ.....</i>	187
<i>Олена БОНДАРЧУК. МАКРОКОНЦЕПТ «СПОНУКАННЯ ДО ДІЇ» У КОНТЕКСТІ СУБКУЛЬТУРИ КОСПЛЕЙ.....</i>	190
<i>Тетяна БУБЛИК. КОНЦЕПТ "БОГ" У СУЧАСНІЙ МЕДИТАТИВНІЙ ПРИТЧІ (на матеріалі творів Ентоні де Мелло).....</i>	194
<i>Наталія ГОЛІЯД. ТЕОРІЯ ПРОФІЛЮВАННЯ У КОГНІТИВНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ.....</i>	197
<i>Світлана ГУЩИНА. ЗНАЧЕННЯ МЕНТАЛЬНОСТІ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ: КОМПАРАТИВНИЙ АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВ.....</i>	201
<i>Оксана ДОВБУШ. THE FRAME STRUCTURE OF CONCEPT GOD IN ENGLISH AND AMERICAN FICTION OF 19th-21st CENTURIES.....</i>	204
<i>Ольга Д'ЯКОНОВА. КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ ГОРЯ В НІМЕЦЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ РОМАНТИЧНІЙ ЛІРИЦІ У СВІТЛІ МІФОЛОГО-РЕЛІГІЙНИХ УЯВЛЕНЬ.....</i>	209
<i>Оксана ЄВЕНЧУК. ПОНЯТТЯ «СІМ'Я» У ІНТРАДИСЦИПЛІНАРНОМУ КОНТЕКСТІ ПСИХОЛОГІЇ.....</i>	213

<i>Іванна ЗАРЕМСЬКА</i> . ПРОБЛЕМА РОЗУМІННЯ КАРТИНИ СВІТУ В СУЧАСНІЙ ЛІНГВОКУЛЬТУРНІЙ ПАРАДИГМІ ЗНАННЯ.....	216
<i>Віра КАЛІНІЧЕНКО</i> . ПОЛЬОВА СТРАТИФІКАЦІЯ ВЕРБАЛІЗОВАНИХ КОНЦЕПТІВ «УСПІХ» І «SUCCESS» (на матеріалі сучасної української та американської художньої літератури).....	220
<i>Ольга КАЧМАР</i> . ХАРАКТЕРИСТИКА КОНЦЕПТУ «MANAGER» ЯК УСПІШНОГО СУБ'ЄКТА В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	227
<i>Світлана КИРИЛЮК</i> . ДІЄСЛІВНА ПАРАДИГМА НОМІНАТИВНОГО ПОЛЯ КОНЦЕПТУ ДОРОГА (на матеріалі німецьких народних казок).....	232
<i>Татьяна КЛИМЕНКО</i> . ИНДИВИДУАЛЬНО-АВТОРСКОЕ НАПОЛНЕНИЕ КОНЦЕПТОВ «СВЕТ» И «ТЬМА».....	236
<i>Анна КОСЕНКО</i> . ЛІНГВОКОНЦЕПТ BEAUTY У ПІСЕННОМУ ДИСКУРСІ.....	240
<i>Оксана ЛАЩУК</i> . ЛЕКСИЧНІ ВЕРБАЛІЗАТОРИ БІНАРНОГО КОНЦЕПТУ «DISTANZ» У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ.....	244
<i>Оксана МИЛИК</i> . МОВНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ КОНЦЕПТУ «ЛЮБОВ» У ПІЗНЬОЛАТИНСЬКОМУ РОМАНІ.....	248
<i>Любов МУНТЯН</i> . АКТУАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ GLOBALIZATION НА ЧАСТИНОМОВНОМУ РІВНІ.....	252
<i>Тетяна НІКІШИНА</i> . ПРОБЛЕМА МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО КОНЦЕПТУ.....	255
<i>Тетяна НІКОЛАЄВА</i> . ЛІНГВОКОГНІТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ БРИТАНСЬКИХ ТРАДИЦІЙНИХ МІФОЛОГЕМ "WINTER OF DISCONTENT" ТА «"FALKLANDS WAR"».....	259
<i>Катерина ОНАСЕНКО</i> . КОНЦЕПТ КІЛЬКІСТЬ: ЛОГІКО-СЕМАНТИЧНА СТРУКТУРА.....	262
<i>Татьяна ПОДДУБСКАЯ</i> . СОМАТИЧЕСКАЯ МЕТАФОРА В ЯЗЫКОВОМ ОТРАЖЕНИИ ЖЕНСКОЙ КАРТИНЫ МИРА (на матеріалі роману «Johanna» Ф. Хоппе).....	265
<i>Катерина РУСНАК</i> . ВЕРБАЛІЗАЦІЯ СТЕРЕОТИПНИХ УЯВЛЕНЬ ПРО БАГАТУ ЛЮДИНУ В МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ.....	270
<i>Валентина СНИЦАР</i> . РЕКОНСТРУКЦІЯ ІМЕН КОНЦЕПТІВ CRIME/ЗЛОЧИН (на основі аналізу лексикографічних джерел).....	273
<i>Антон СУДДЯ</i> . ФРЕЙМ ЯК СПОСІБ КОГНІТИВНОГО МОДЕЛЮВАННЯ.....	278
<i>Ольга СУШКЕВИЧ</i> . МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ АКСІОЛОГІЧНОЇ МОДАЛЬНОСТІ (на матеріалі інтерв'ю англійською та українською мовами).....	282
<i>Ірина ФАТЬЯНОВА</i> . СОЦІАЛЬНА МЕТАФОРА В СТРУКТУРІ ОБРАЗНОГО СКЛАДНИКА КОНЦЕПТУ ТЕРОРИЗМ.....	287
<i>Ірина ХОМИЦЬКА</i> . ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТА БОРТЬБА У ПОЕМІ ДЖ. Г. БАЙРОНА «КОРСАР».....	291
<i>Світлана ЩЕРБИНА</i> . КОНЦЕПТИ SUCCESS<>FAILURE В АСОЦІАТИВНО-ОБРАЗНІЙ СИСТЕМІ АНГЛОМОВНИХ ПАРЕМІЙНИХ ОДИНИЦЬ.....	294
<i>Андрій ЦІСАР</i> . ДО ПИТАННЯ ПРО МОВНУ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНУ КАРТИНИ СВІТУ І ЇХ ВЗАЄМОДІЮ.....	298
<i>Тетяна ЯЦЕНКО</i> . ФРЕЙМОВЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ ЯДРА КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ ОПОЗИЦІЇ «GOOD-BAD» У РОМАНІ КРИСТОФЕРА ПАОЛІНІ «ЕРАГОН».....	303
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ І ПЕРЕКЛАДАЧА.....	
<i>Ярослава БЕЛЬМАЗ</i> . РОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ» У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	306
<i>Раїса ГРИШКОВА</i> . ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ.....	309
<i>Ніна ЛИТВИНЕНКО</i> . ПСИХОЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ ВИВЧЕННЯ МОВНИХ ПОНЯТЬ.....	314
<i>Лілія МОРСЬКА</i> . ПСИХОЛІНГВІСТИЧНИЙ ТА ІНТЕРАКТИВНИЙ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ІНШОМОВНОЇ СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ.....	318

<i>Олена АBRAMICHEVA. THE BENEFITS OF LITERARY TEXT ANALYSIS FOR TRANSLATION STUDENTS AND NEW APPROACHES TO TEACHING IT</i>	326
<i>Ярослава БІЛОУСОВА. РОЛЬ КОМЕНТОВАНОГО ЧИТАННЯ У ВИКЛАДАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ</i>	332
<i>Алла БИЧОК. МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ІНТЕГРАТИВНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	335
<i>Наталія БОЖКО. МІЖСОБИСТІСНЕ СПІЛКУВАННЯ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ РОЗУМОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ</i>	339
<i>Галина БУТКОВА. НАУКОВІ ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ – ФІЛОЛОГА</i>	344
<i>Олена ГЛАДКА. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ</i>	347
<i>Тетяна ГРОМКО. ТРАДИЦІЇ І НОВАТОРСТВО ЗБИРАННЯ ДІАЛЕКТНОГО МАТЕРІАЛУ В ГОВІРКАХ КІРОВОГРАДЩИНИ</i>	350
<i>Олег ДАКАЛЕНКО. АДАПТИВНИЙ МОМЕНТ САМОНАВЧАННЯ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ СТУДЕНТІВ-СПОРТСМЕНІВ ПІД ЧАС ТРЕНУВАННЯ</i>	354
<i>Ольга ДЕМ'ЯНЕНКО. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДО КРОСКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ЯК СКЛАДОВА ПОЛІКУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ</i>	357
<i>Світлана ДЕРБА. РОЛЬ ВИКЛАДАЧА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ</i>	360
<i>Наталія ДМІТРЕНКО. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ</i>	364
<i>Наталія ЗІНУКОВА. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ УСНИХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ</i>	368
<i>Олександра КАШУБА, Тетяна МАНЬКОВСЬКА. КУЛЬТУРА ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ</i>	372
<i>Тетяна КЕБА. СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ КОМПОНЕНТ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ</i>	377
<i>Валентина КОВАЛЬЧУК. ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА MOODLE ДЛЯ СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ-ПРАКТИКУМУ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ФАХОВИМ СПРЯМУВАННЯМ</i>	380
<i>Костянтин КОСТЮЧЕНКО. ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ</i>	388
<i>Олександр ЛАБЕНКО. ПРОБЛЕМА ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА НЕМОВНИХ ФАКУЛЬТЕТАХ</i>	392
<i>Тетяна ЛІШТАБА. ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО СПЕЦІАЛІСТА-ПЕРЕКЛАДАЧА</i>	397
<i>Оксана РІЖНЯК. ТЕСТУВАННЯ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З КУРСУ «ЛАТИНСЬКА МОВА»</i>	402
<i>Юлія РИБІНСЬКА. МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ</i>	406
<i>Ліна СМІРНОВА. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ</i>	410
<i>Лариса СТРЕЛЬЧЕНКО, Оксана СТРЕЛЬЧЕНКО. ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ МОВНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ</i>	416
<i>Тетяна ТОКАРЄВА. ДЕЯКІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ</i>	420
<i>Тетяна ТРУХАНОВА. ПІДХОДИ У НАВЧАННІ ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ</i>	426

<i>Ярослав ЧЕРНЬОНКОВ.</i> НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПРОЦЕСІ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ЇХНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ.....	431
<i>Лариса ЯГЕНІЧ.</i> НАВЧАННЯ УСНОГО ІНШОМОВНОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ВНЗ.....	436
<i>Анна ВОЛОДЬКО.</i> ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ НА ОСНОВІ КОНТРАСТИВНОГО АНАЛІЗУ УКРАЇНСЬКОЇ ТА НІМЕЦЬКОЇ КУЛЬТУР	440
<i>Ніна ВОРОНKOBA.</i> ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	443
<i>Наталя ДАНУКАЛО, Валентина ЗУБЕНКО.</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМНОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ МОДЕЛЬ «МОЗКОВОГО ШТУРМУ» ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	448
<i>Юлія ДЖАГАРЯН.</i> ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВІ: CASE STUDY. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ.....	452
<i>Аліса ZHUGINISOVA.</i> METHODOLOGICAL PECULIARITIES OF TEACHING PROFESSIONAL ENGLISH TO STUDENTS MAJORING IT	455
<i>Тетяна КОГУТ.</i> ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В НЕСПЕЦІАЛЬНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ЗА УМОВ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ: МОТИВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ.....	459
<i>Людмила КОЧЕРГИНА.</i> ГУМАНИТАРНИЙ АСПЕКТ ИЗУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В НЕЯЗЫКОВОМ ВУЗЕ	463
<i>Лілія КРАВЧУК.</i> ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ.	467
<i>Олеся ЛУБЯНОВА.</i> ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У СТУДЕНТІВ ІЗ ВАДАМИ СЛУХУ В ВНЗ.....	474
<i>Галина ЛУКАНСЬКА.</i> ОСНОВНІ ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИКІВ УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ.....	478
<i>Іраїда МАЛЬЦЕВА.</i> МЕТОД ПРОЕКТОВ КАК СИНТЕЗ ПРОФЕСІОНАЛЬНОЇ И ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ-СОЦИОЛОГОВ	481
<i>Zhappura MANARBAYEVA.</i> TEACHING LISTENING TO STUDENTS WITH ELEMENTARY LEVEL OF ENGLISH.....	485
<i>Наталя МЕЛІНЧУК.</i> ФОНОСТИЛІСТИКА “СЕРАПИОНОВЫХ БРАТЬЕВ” Е.Т.А. ГОФМАНА (МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ).....	489
<i>Наталія ОДЕГОВА.</i> НАВЧАННЯ НАПИСАННЯ РЕЦЕНЗІЙ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	493
<i>Лілія АЛЕКСЕЕНКО.</i> РОЛЬ НЕТРАДИЦИОННЫХ ЗАНЯТИЙ В ФОРМИРОВАНИИ КОММУНИКАТИВНЫХ НАВЫКОВ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В ВУЗАХ УКРАИНЫ	496
<i>Олена ПІНЬКОВСЬКА.</i> НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВІ В КОНТЕКСТІ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР.....	500
<i>Tetyana SOLODAEVA.</i> THE DYNAMICS OF COMMUNICATION IN CREATIVE WRITING	505